

Lontoossa
16 p.helmik.1925.

Pankinjohtaja Ernst Grasten,
Suomen Pankki,
Helsinki.

Punnan kurssi.

Olen edelleen keskustellut punnan tulevaisuudesta eri tahoilla useiden huomattavien pankki- ja finanssi- miesten kanssa. Englannin Pankin johtaja Sir Gordon Nairne ei varmasti ottanut maaritellakseen ajan kohtaa, milloin kultakantaan palataan, mutta sanoi Englannin Pankin tekevan parhaansa, jotta se niin pian kuin mahdollista kavisi painsa. Kun mainitsin Mr. Mc Kennan ennustaneen, etta se tapahtuisi huhtikuussa, lausui han "Mr. Mc Kenna is very well informed indeed and he might be right but it is also possible that he is wrong". Selitti, etta Englannin Pankki ei ole voinut tehdä kiinteata, varmaa ohjelmaa kultakantaan palaamisen aikaan nahden, vaan etta olosuhteitten kehitys tulisi maarittelemaan, milloin lopullinen askel otetaan. Mr. Montagu Norman on matkoilla, joten en ole voinut hanta tavata, mutta Sir Gordon lausui terveiset Mr. Normanilta, etta han tahtoisi valttamattomasti tavata allekirjoittanutta ja pyysi paluumatkalla kaymaan Englannin Pankissa hanta tapaamassa. Jos olisin heti ensimmaisena paivana hoksannut etsia Mr. Normanian, olisi han silloin vielä ollut kaupungissa, mutta Donner,

joka kerran aikaisemmin kertoi saaneensa bakin koettaessaan järjestää Stenrothille audienssia Normanin luona, kehoitti koettaman kiertofieta jonkun englantilaisen pankin johtajan kautta järjestämään audienssin Normanin luona. Nykyään näyttää Suomen Pankin nimi kumminkin Cityssa olevan erinomaisen hyvässä maineessa ja olevan riittävän suositus paasemaan kenen puheille tahansa. Intressi ja myötätunto meitä kohtaan on erinomaisen suuri. Kaikki haluavat kuulla yksityiskohtaisesti meidän asemistamme, kokemuksistamme ja suunnitelmistamme. Sentähden onkin vaikeata järjestää aikansa niin, että ehtii asioista kaikkien kanssa keskustelemaan ja syömaan kaikki ne lunchit ja päivälliset, joille kutsuja tulee.

Mr. Ingall, nykyään Westminster Bankin johtokunnan puheenjohtaja /valiaikaisesti/ oli puntaan nahden jokseenkin yhtä optimistinen kuin Mc Kenna ja Goodenough, vaikkakaan ei sanonut uskaltavansa lähemmin maaritella aikaa, milloin palaaminen tulisi tapahtumaan. Kaikilla näilla suurpankkien johtajilla, samoin kuin Englannin Pankin johdolla näyttää olevan se käsitys, että spekulatsioonilla on jokseenkin mitaton merkitys Englannin valuuttapolitiikassa. Pienempain pankkien johtajat ja varsinkin yksityispankkiirit sitä vastoin panevat spekulatsooniin hyvin suuren merkityksen. M.m. Mr. Franklin Montagun firmassa kertoi, että heidän kauttansa amerikkalaista rahaa saattaa tulla Englantiin valista 7 - 10 milj. dollaria päivässä ja että huomattava osa siitä on spekulatsioonirahaa. Mr. Brand, Lloyds Bankin johtaja ja osakas Lazard Bros. firmassa kertoi myöskin panevansa melkoisen merkityksen spekulatsioonille, mutta luuli, että asia voidaan siitä huolimatta hoitaa, joskaan hän ei ollut varma siitä, kevisiko se painse ilman diskonttokoron korotusta. Sanoi, että Englannin asemaa helpottaa se seikka, että Ranskasta

va
on käynnissä hyvin huomatta kapitaalinen pako, joka suurelta osalta ohjautuu Englantiin ja todennäköisesti tämä pääoma verrattain pitkäksi aikaa asettautuu pysyväisesti tänne. Tämä näkökohta näyttää varsin oikealta ja voi siihen panna huomiota sitä suuremmalla syyllä kun Lazard Bros. vanhastaan harjoittaa suurta liiketoimintaa juuri Ranskaan kasin. Mr Brand on muuten nykyään nähtävästi parhaita nimisiä Cityssä. Hän on hyvin perehtynyt teoriaan. Kirjoittanut m.m. kaksi teosta sodan finansoimisesta ja ollut eksperttina talousasioissa sekä Versaillesin konferenssissa että Kansainliitossa ja Genuassa. Hän on verrattain nuori mies, noin 40 korvissa, mutta tulee hänestä nähtävästi ennen pitkää jonkun suurpankin johtaja taalla. Hän on myöskin naimisissa erään amerikkalaisen perijättären kanssa ja siis rikas mies. Hän puolestaan arveli, että frangi jatkuvasti tulee laskemaan, koska Ranskan talonpojat ja pienet kapitalistit lopullisesti näyttävät menettävän luottamuksensa hallituksensa rahaasiain hoitoon ja ranskalaisten Treasury Billien sijoittaminen sen vuoksi käy vaikeata vaikeammaksi. Näitä billettejä sanoi hän viime aikoina langenneen keskimäärin 300 milj. frangia päivässä ja on hallituksella ollut suuria vaikeuksia laulit eräänä aikana keskeisessä kääntymään varsinkin kun ranskalaisista syyksistä Ranskassa tehdään poliittisia riittäen asiantuntevissa piireissä tämän trafiikin viime kuukausina nousee 14 - 15 miljardiin frangiin. Tätä kehitysuuntaa

takysymyksiä.

Kootakseni vaikutelmani puntaan nahden yhteen,maaritteli-
sin aseman seuraavalla tavalla: Suurpankit ja ylimalkaan joh-
tavimmat finanssimiehet samoin kuin hallitus ja myoskin oppo-
sitionipuolue parlamentissa ovat kaikki kultakantaan siirty-
misen puolella ja pyrkivat saamaan sen aikaan niin pian kuin
mahdollista. Cityn pikkuelajat ja nahtavasti myos melkoinen
osa teollisuudesta tahtoisivat lykata kysymyksen ratkaisemisen
epamaaraiseen tulevaisuuteen. Englannin Pankki harjoittaa jon-
kun verran haperoivaa "waite and see" politiikkaa,mutta on naht-
tavasti periaatteessa nopean kultaan siirtymisen puolella ja
melkoisen painostuksen alaisena suurpankkien ja nahtavasti myos-
kin Churchillin taholta. Kysymyksen ydin on siina,tarvitaanko
korottaa korkokantaa ja ylivoimainen opinioni on epailematta
korottamista vastaan. Enemmän teoriaan taipuaiset finanssimie-
het pitavat korottamisesta välttamattomana. Kun saattaa olla
totta se,mita Mr.Mc Kenna sanoi olojen todennakoisesta kehitty-
misesta Amerikassa kuin myoskin se,mita Mr.Brand huomautti ka-
pitaalivirrasta Ranskasta Englantiin,saattaa todellakin kayda
niin,etta punta nahtikuuhun mennessa on periteetissa ja siir-
tyminen legalisestikin kultakantaan silloin tapahtuu. Kun joh-
tavat finanssimiehet ja Englannin Pankki kumminkin nahtavasti
aliarvioivat spekulatsionin merkityksen valuuttakysymykseen
nahden,saattaa kultakannan yllapitamisessa myohemmin eintya
suuria vaikeuksia. Kun siihen kumminkin on menty,tullaan se
varmasti myoskin yllapitamaan,mutta minua ei lainkaan hammastyt-
taisi vaikka diskonttokoron korottaminen silloin pakosta tu-
lisi tehtavaksi.

Montagu.

Kuten jo aikaisemmin useita kertoja olen maininnut,olen mina

jokseenkin perusteellisesti keskustellut asioista Mr. E.L. Franklinin kanssa Montagun firmasta. Hän on Donnerin ainoa merkittävämpi City- tuttavuus ja onkin varsin huomattava mies sekä sosiaalisesti että finanssieksperttina. Hän on ohiljattain kuolleen Indian varakuninkaan Montagun vavy ja hänen sisarensa on naimisissa Palestinan nykyisen High Commissionerin Montagun kanssa. Itse hän on miellyttävä ja hyvin sivistynyt mies eikä ulkomuodoltaan sanottavasti näytä juutalaiselta. Hän pyysi kovin, että Suomen Pankki edes tekemällä silloin tällöin arbitrageaffaareita hänen firmansa kanssa, päätöksilyä kosketusta heidän kanssaan, jotta he eivät pääsisi unohuttumaan, kun mahdollisesti joskus tulee aika kultakauppojen tekemiseen. Sanoi muuten suunnittelevansa vielä enemmän kuin tähän asti viikkojulkaisussaan suomalaisten asiain käsittelemistä. Kertoi muuten takalaisille suurpankeille, joiden pääjohtajista useimmat ovat saaneet opetuksen hänen firmassaan, hänen isänsä aikana ja joista hän itsekin on joitakin nuorempia ohjailnut niiden ottaessa ensimmäisiä askeleitaan pankkialalla, tekevansa suuren osan niiden arbitrageaffaareista. Samoin väitti hän, että hän hoitaa National City Bankin kaikki takalaiset arbitreeraukset. Väitti, että amerikkalaiset eivät opi koskaan tekemaan arbitrageaffaareita, koska he eivät voi käsittää eivätkä pidä mahdollisena, että affaareita voidaan tehdä ja pitää tehdä puoli pro mille kommissionilla. Vielä väitti hän Nittonille suorittavansa suurimman osan niiden arbitragekaupasta taalla. Mikan ei tästä tietysti joskus tilaisuuden sattuessa koettamasta, millä ta-

valla arbitrage heidän kauttansa todellisuudessa menee.

Olen tavannut eri tahoilla myöskin useita poliittisia henkilöitä ja tietysti joukon sanomalehtimiehiä, mutta koska heidän lausuntonsa eivät varsinaisesti kuulu sellaisiin asioihin, jotka Teita siellä voisivat intresseerata, en niita lähde selostelemaan. Tanaan sain päivälliskutsun myös Unionisti-puolueen sihteeriltä Mr. Hannonilta, M.P. Kun päivällinen on parlamenttitalossa ja lasna suuri joukko parlamentin jäsena, jotka ovat ilmoittaneet haluavansa kuulla taloudellisesta kehityksestä ja mahdollisuuksista Suomessa, olisi tämä ainotlaatuinen propogandatilaisuus. Kun meidän kumminkin huomenna 3,15 on lähdettävä Lontoosta, täytyy tasta tilaisuudesta kieltäytyä. Paluumatkalla voin vahingon ehkä korvata.

Paitsi Suomen Pankkia näyttävät meidän muut pankkimme olevan taalla jokseenkin vahan tunnettuja. Ihmeellista kyllä, näyttää Helsingfors Aktiebank olevan paremmin tunnettu kuin Unitas ja K.O.P., ja vielä merkillisempää, että useat englantilaiset tosin jokseenkin epavarmasti ovat minulta kysyneet, eiko asianlaita ole niin, että Helsingin Pankki suomalaisista yksittäispankeista on parhaiden hoidettu. Soita Nystenille ja kerro hanelle terveiset ja, mitä hänestä taalla arvellaan.

Tervendi tovereita